

*Tidskrift för
politisk filosofi*

Nº 1 2024 — årgång 28

Bokförlaget *Thales*

→ Ledare

MED DENNA LEDARE önskar en numera utökad redaktion välkommen till en ny årgång med *Tidskrift för politisk filosofi*. 2020 tog en ny redaktion – bestående av redaktörerna Katharina Berndt Rasmussen och William Bülow O’Nils, samt redaktionsassistenten Sebastian Östlund – över tidskriften. Med start från och med detta nummer ansluter även Emil Andersson och Anna Petronella Foultier som redaktörer och utökar därmed redaktionens kompetensområden samt arbetskapacitet. För alla nyfikna läsare vill vi här berätta lite kort om oss och våra forskningsintressen.

Anna Petronella Foultier är fil. dr i teoretisk filosofi och för närvarande universitetslektor i Filosofisk estetik vid Uppsala universitet. Hennes forskning spänner mellan filosofisk estetik, fenomenologi, feministisk filosofi och social ontologi. Petronella har skrivit artiklar om Merleau-Pontys teori om varseblivning, Saussures lingvistik, Beauvoirs läsning av markis de Sade, om feministisk fenomenologi, om kroppsligt kunnande och expertis, om kreativitet och dansfilosofi, bland annat. Just nu arbetar hon med ett projekt som ska behandla känslornas roll i den estetiska erfarenheten av dans med utgångspunkt i modern affektivitetsforskning. Petronella har ett allmänt intresse av politisk filosofi, feministisk kunskaps- och vetenskapsfilosofi och filosofihistoria, både i den kontinentaleuropeiska och analytiskfilosofiska traditionen. Hon arbetar även som översättare av filosofi och skönlitteratur, och har översatt filosofiska essäer av Adorno, Beauvoir, Derrida, Foucault, Kristeva, Merleau-Ponty och många andra, samt romaner av exempelvis Virginie Despentes, Milan Kundera, Benjamin Labatut och Nadia Owusu.

Emil Andersson är fil. dr och postdoktor vid Filosofiska institutionen på Uppsala universitet, samt affilierad forskare på Institutet för framtidsstudier. I sin forskning har han framför allt intresserat sig för en av den politiska filosofins klassiska frågor, nämligen frågan om den politiska legitimitetens grund. Problemet är, något förenklat, huruvi-

da och i egenskap av vad som någon kan ha rätten att styra andra. Är det exempelvis verkligen fallet att den nuvarande svenska regeringen har rätten att styra oss medborgare? Och om den har det, vad är den grundläggande normativa förklaringen till att den har det? Enligt den teori som John Rawls utvecklade i sina senare skrifter så är en central del av svaret att regeringens politiska maktutövning är legitim endast om den kan rättfärdigas till alla medborgare. Och för att den ska kunna rättfärdigas till alla medborgare i ett modernt pluralistiskt samhälle så måste den kunna rättfärdigas i termer av offentliga skäl; skäl som alla medborgare rimligtvis kan förväntas acceptera. Emil har i sin forskning strävat efter att utveckla den rimligaste tolkningen av denna idé om rättfärdigande i termer av offentliga skäl, och har argumenterat för ett alternativ som på viktiga punkter avviker från den för tillfället dominerande tolkningen. I sitt nuvarande forskningsprojekt *Liberal legitimitet bortom nutida medborgare* fokuserar han fortsatt på den Rawlsianska legitimitetsteorin, men nu framför allt på frågan om den bör förstås på ett sådant sätt att den även inkluderar framtida medborgare. Det finns, hävdar han, goda skäl för att inkludera dessa medborgare bland dem som den politiska maktutövningen måste kunna rättfärdigas till. Denna inkludering av framtida medborgare tycks även ha stor betydelse för hur andra delar av teorin bäst ska förstås. Relaterat till denna forskning arbetar Emil även vidare med frågor rörande förhållandet mellan stabilitet och legitimitet, samt rättvisa mellan generationer utifrån ett kontraktualistiskt perspektiv.

Katharina Berndt Rasmussen är fil. dr och biträdande lektor på Filosofiska institutionen på Stockholms universitet, samt forskare på Institutet för framtidsstudier. I sin forskning fokuserar hon främst på frågor i skärningspunkten mellan politisk filosofi, feministisk filosofi och moralfilosofi. I sitt nuvarande forskningsprojekt – »*If you're all egalitarians, how come you're so racist?*» *Sociala normer, implicit bias och diskriminering* – undersöker hon mekanismerna bakom sociala ojämlikheter och strukturell diskriminering. Hur kan vi förklara diskrepansen mellan människors uttalade egalitära värderingar och de tydligt ojämlika sociala utfall vi kan observera i många liberala demokratiska samhällen? Med hjälp av teorier om sociala normer och kollektivt beslutsfattande analyserar Katharina idén att individers implicita fördomar kan förklara en betydande del av dessa storskaliga

sociala ojämlikheter. Dessa analyser blir i sin tur relevanta för frågor kring moraliskt ansvar för dessa implicita fördomar, eller handlingar grundade i dessa, samt för frågan vad (om något) vi får och bör göra åt effekterna av dem. Katharina har även skrivit om #metoo, skadebegreppet, demokratins värde, klimatetik och populationsetik.

Sebastian Östlund är redaktionsassistent för Tidskrift för politisk filosofi och har varit det sedan 2020. Han har en bakgrund i politisk-filosofisk forskning om välfärd, hemlöshet, beslutsprocesser i policyarbete, beroendeproblematik och jämlikhet. Han har publicerat i samtliga dessa områden, i regel med fokus på vad som på svenska kan kallas för kapabiliteter (eng. *capabilities*). Kapabiliteter, i korthet, är *genuina möjligheter* eller annars känt som *reella friheter* att realisera olika slags tillstånd av varanden och göranden i livet. Det kan handla om sådant som personers möjligheter att utbilda sig och tillgodose sina näringsmässiga behov, men också många andra typer av tillstånd. Teoribildningen om kapabiliteter härstammar från Amartya Sens och Martha Nussbaums forskning om sådant som just välfärd, frihet och rättvisa. Inom teoribildningen om kapabiliteter fokuserar Sebastian själv särskilt på genuina möjligheter att undvika välfärdsmässigt negativa tillstånd och hur de tar sig uttryck. I samband med detta åskådliggörs möjligheter som underlättar för folk att göra sina liv *bättre* för dem även när de inte kan realisera *optimala* tillstånd. Vidare har han ett starkt intresse för sociala problem snarare än rent idealiserade filosofiska pussel. Därmed blir kopplingen mellan teoretiska resonemang och praktiska tillämpningar särskilt viktiga. Istället för att använda endimensionella analyser av vad som konstitutivt gör liv goda respektive dåliga för människor, så föredrar han att fokusera på ett flertal värdedimensioner och vardagsexempel i vardagliga kontexter. Dessa tar sig olika uttryck dels beroende på enskilda individers interna förutsättningar men också externa, ofta politiska, omständigheter som reglerar vad människor har rätt till, respektive är förbjudna från, att göra.

William Bülow O’Nils är forskare och universitetslektor i biomedicinsk etik vid Centrum för forsknings- & bioetik vid Uppsala universitet. Hans forskning fokuserar på normativa frågeställningar som uppstår i skärningspunkten mellan etik, juridik och policy. Han forskar bland annat om brott och straff men intresserar sig även för

forskningsetik. Inom straffrättens filosofi intresserar han sig särskilt för moralfilosofiska frågor som handlar om fängelsebestraffning och alternativa former av straff, såsom elektronisk intensivövervakning och frivård. Med utgångspunkt i teorier om social rättvisa har han bland annat forskat om hur barn och anhöriga påverkas av att ha en familjemedlem i fängelse och i vilken mån detta bör påverka straffets utformning. Inom forskningsetiken har han framförallt intresserat sig för frågor som handlar om vetenskaplig oredlighet, publiceringsetik och etikprövning. Till de frågor som intresserar honom inom forskningsetiken hör frågor om vad som utgör vetenskaplig oredlighet, hur det bör förebyggas och vem som bör hållas ansvarig för fall av forskningsfusk och annan form av oredlighet i forskning. William har även ett brett intresse för tillämpad etik, politisk filosofi och filosofihistoria.

Hela redaktionen önskar trevlig läsning och en fin sommar!